

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/464/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613208072
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2014:8613208072.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Frigová, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 763 proti žalovanej B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. A. XXX/XX, XXX XX A., štátna občianka SR, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS Prešov, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie sumy 1 040,65 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 669,65 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 24.7.2012 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 63,87 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 130,50 eura na účet jeho právneho zástupu B.. T. Z., vedeného vo Z. O., č. ú. A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, K.: A., VS XXXXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou dňa 18.12.2013 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 1 040,65 eura, ktorá predstavuje nárok za poskytnuté služby v sume 669,65 eura, zmluvnú pokutu vo výške 70 eur a sumu 371 eur ako náhradu škody s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 24.7.2012 do zaplatenia.

6C/464/2013

-2-

Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel päť Zmlúv a to dňa 1.7.2011 Zmluvy č. Q č. Q a č. Q dňa XX.XX.XXXX J. č. Q a dňa XX.XX.XXXX Zmluvu č. Q ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv vypožičal žalovanej 5 ks SIM kariet,

ktorým boli priradené účastnícke telefónne čísla a to XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, ktoré jej umožňujú využívať telekomunikačné služby. Pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A1030061a zo dňa 1.7.2011 odpredal žalovanej telefón Sony Ericsson Elm za cenu 1euro, predajná cena 133 eur a na základe Dodatku k zmluve č. A 4694925 zo dňa 21.10.2011 telefón Sony Ericsson Elm za 1 euro, predajná cena 170 eur.

V snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní jeho nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 371 eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka rozsudkom sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka je tak ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa týmto návrhom domáha nároku vo výške škody voči žalovanej, ktorá mu vznikla za odpredaný mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson Elm vo výške 132 a Sony Ericsson Elm vo výške 169 eur. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou, t. z. predstavuje jeho škodu, ktorú mu žalovaná spôsobila tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti trhovej cene tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby, za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedené zmluvné pokuty mali ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia Zmlúv. Zmluvné pokuty neboli dojednané z jeho strany s úmyslom privodiť žalovanej nepríjemné podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad, keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovanej a ani sebe zabezpečiť nepríjemný majetkový prospech. Zmluvné pokuty mali byť preventívnym a uhradovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku u žalovanej. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku dal ustanovenia Zmluvy (konkrétne Dodatku), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo, do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Žalovaná si bola v zmysle Dodatkov vedomá, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je jej predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bod 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že žalovaná sa zaviazala užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že mu vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Okrem tejto škody mu vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM kartu a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Práve z tohto dôvodu boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej škody, ktorú mu žalovaná spôsobila, je nasledovný: akciová cena mobilného telefónu 1 euro, predajná cena 133 eur, uplatnená škoda 132 eur, akciová cena mobilného telefónu 1 euro, predajná cena 170 eur, uplatnená škoda 169 eur. Pri uzavretí dodatku k Zmluve č. A4694925

6C/464/2013

-3-

sa dohodol so žalovanou, že počas doby platnosti dodatku k zmluve má žalovaná právo na to, aby mala na SIM karte aktivovaný Mobilný Orange Internet Mini+ a využívala ho. Žalovaná sa zaviazala, že dodrží svoje záväzky uvedené v bode 2.2. alebo 2.3., v opačnom prípade je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu podľa čl. 2.5.. Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vo výške 669,65 eura vyfakturovaných v období 2012/03 - 2012/05. Pokusom o pokonávku zo dňa 9.7.2012 vyzval žalovanú, aby uhradila dlžnú sumu v dodatočnej lehote. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby. Keďže žalovaná sa s úhradou pohľadávky dostala do omeškania, uplatnil si voči žalovanej v súlade so Všeobecnými podmienkami, čl. 11, bod 11.14. aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy vo výške 8,75 % ročne a to počnúc dňom nasledujúcim po dátume splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku, t. j. od 24.7.2012.

Žalovaná sa písomne k žalobe žalobcu nevyjadrila.

Oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka písomným podaním zo dňa 17.1.2014 vstúpilo do konania na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 18.2.2014 uviedol, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane žalovanej len čo sa týka zmluvnej pokuty vo výške 70 eur a uplatnenej náhrady škody vo výške 301 eur. Vo veci je nutné aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o vec, kde žalovaný vystupuje ako spotrebiteľ. Čo sa týka zmluvnej pokuty 70 eur, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda o podmienku neplatnú. Otázka neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty spoločnosti Orange už bola viackrát judikovaná. Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané. Žalobca má zákonom zakázanú predmetnú podmienku o zmluvnej pokute používať. Navyiac, táto zmluvná podmienka je neplatná aj podľa klasickej civilistiky pre jej neurčitost'. V žalobe sú spojené tri skutkovo a právne samostatné nároky. Jedným je nárok na tzv. hovorné, druhým je nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a tretím je nárok na zaplatenie náhrady škody. Vedľajší účastník do konania vstupuje na podporu spotrebiteľa, teda len v rozsahu, v ktorom sú žalobcom porušované jeho spotrebiteľské práva. Nevstupuje do konania vo vzťahu k hovornému, kde nárok žalobcu považuje za dôvodný. Žalobca žiada náhradu škody za to, že v prvom rade on sám porušil zákon a to ust. § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. veta tretia, podľa ktorej predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby (ďalej len „viazanie predaja“) na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Žalobca vytvára zdanie predávania mobilných telefónov samostatne, len aby obišiel zákaz viazaného predaja a poskytovania služieb, čo predstavuje nekalú obchodnú praktiku. Aj keby boli jeho úvahy o viazanosti nesprávne a záväzky vyplývajúce z právnych úkonov účastníkov zmluvy by boli platné, nemohla by škoda predstavovať rozdiel medzi akciovou a trhovou cenou mobilu. Išlo by vlastne opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda len o modifikovanú zmluvnú pokutu, ktorú už judikatúra zakázala, lebo opäť by nijakým spôsobom nebolo zohľadnené, v akom rozsahu spotrebiteľ svoje záväzky porušil a škoda by predstavovala stále tú istú sumu. Neprijateľnú a teda absolútne neplatnú zmluvnú podmienku nie je možné modifikovať, k čomu sa už vyjadrila početná judikatúra vrátane Súdneho dvora EÚ. Opäť by preto mohla

6C/464/2013 -79

-4-

byť od spotrebiteľa požadovaná rovnaká suma, či by z 24 mesiacov viazanosti nesplnil nič alebo by splnil napr. 23 mesiacov. Aj keď sa teda žalobca snaží presadiť, že sumu 301 eur už požaduje ako náhradu škody, v skutočnosti ju naďalej požaduje ako zmluvnú pokutu, len ju modifikuje na výšku rozdielu medzi trhovou a akciovou cenou telefónu. Principiálne nepopiera, že ak by bola viazanosť platná, porušenie záväzku viazanosti môže spôsobiť žalobcovi škodu. Malo by však ísť o skutočnú škodu. Samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť ako prvý predpoklad náhrady škody. V zmysle už ustálenej judikatúry poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Prešov Z uvedených dôvodov navrhuje zamietnuť žalobu v časti, v ktorej žalobca uplatňuje zaplatenie zmluvnej pokuty a náhrady škody a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Na pojednávaní konanom dňa 8.4.2014 sa nezúčastnil žalobca, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil písomným podaním dňa 7.4.2014 z dôvodu hospodárnosti konania a žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal žalovanú k úhrade pohľadávky spolu s príslušenstvom v zmysle podaného žalobného návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov. Na pojednávaní sa nezúčastnila ani žalovaná, u ktorej súd mal doručenie predvolanie za preukázané. Súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovanej.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, vyjadrením právneho zástupcu vedľajšieho účastníka a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmlúv zo dňa 1.7.2011 č. A4977387, č. A3822137 a č. Q zo dňa XX.XX.XXXX č. Q a zo dňa XX.XX.XXXX č. Q ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky, je zrejmé, že žalobca vypožičal žalovanej 5 ks SIM kariet, ktorým boli priradené účastnícke telefónne čísla a to XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, ktoré jej umožňovali využívať telekomunikačné služby, ktoré žalobca poskytuje.

Z uzavretého Dodatku k Zmluve č. Q zo dňa 1.7.2011 súd zistil, že žalobca odpredal žalovanej telefón Sony Ericsson Elm za cenu 1 euro a uzavretého Dodatku k zmluve č. A 4694925 zo dňa 21.10.2011 súd zistil, že žalobca odpredal žalovanej telefón Sony Ericsson Elm za 1 euro.

Z výpisov faktúr žalobcu je zrejmé, že žalovaná nezaplatila za poskytované služby zo strany žalobcu za obdobie od 2012/03 - 2012/05 sumu 669,65 eura.

Z pokusu o pokonávku zo dňa 9.7.2012 je zrejmé, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu pohľadávky za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 669,65 eura a úhradu zmluvnej pokuty/náhrady škody v celkovej výške 371 eur a v prípade mimosúdneho vymáhania poplatkov za mimosúdne vymáhanie vo výške 83,25 eura, pričom pohľadávku v celkovej výške 1 123,90 eura žiadal uhradiť najneskôr do 23.7.2012.

6C/464/2013

-5-

Právny zástupca vedľajšieho účastníka na pojednávaní trval na svojom písomnom vyjadrení, žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty a náhrady škody navrhol zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

Podľa čl. 18, bod 18.7. a bod 18.4 Všeobecných podmienok s poukazom na čl. 17, bod 17.5 sa zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi odporcom a navrhovateľom, ktoré nie sú v zmluve a všeobecných podmienkach výslovne upravené, riadia ustanoveniami zákona o elektronických komunikáciách a ak tieto nie sú upravené v uvedenom zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných právnych predpisov.

Podľa čl. 4 bodu 4.4 písm. a/ všeobecných zmluvných podmienok spoločnosť Orange Slovensko je oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 43 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/ cit. zákona, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b/ cit. zákona, účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žaloba žalobcu v časti o zaplatenie faktúr za poskytnuté služby je dôvodná, nakoľko žalobca uzavrel so žalovanou Zmluvy č. A4977387, A3822137, A1030061, A4694925 a A5232898, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných Zmlúv žalobca vypožičal žalovanej 5 ks SIM kariet, ktoré umožňovali žalovanej využívať telekomunikačné služby, ktoré žalobca poskytuje. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla a to 0917750531, 0918246682, 0905469701, 0917301975, 091791696. Z predložených faktúr mal súd za preukázané, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté služby zo strany žalobcu za obdobie od 2012/03 - 2012/05 sumu 669,65 eura. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka zaplatenia istiny v uvedenej sume žalobe vyhovel.

6C/464/2013

-6-

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania

je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa čl. 11 bod 11.14 všeobecných podmienok, v prípade, ak platná právna úprava stanoví vyššie úroky z omeškania, ako sú dohodnuté v tomto bode, má spoločnosť Orange Slovensko nárok na úroky z omeškania v takejto zákonnej výške.

Žalobca si uplatnil proti žalovanej okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 24.7.2012 do zaplatenia. Žalobca požiadal o plnenie žalovanú listom zo dňa 9.7.2012, v ktorom ju vyzval na plnenie najneskôr do 23.7.2012. Žalovaná svoj dlh žalobcovi doposiaľ nezaplatila a preto je od 24.7.2012 v omeškaní. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka príslušenstva pohľadávky úroku z omeškania zo sumy 669,65 eura žalobe vyhovel.

Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty za paušál vo výške 70 eur a sumy 301 eur, ktorú si žalobca uplatňuje z titulu náhrady škody, ktorá predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilných telefónov a ich akciovou cenou uvedomujúc si zákonnú prekážku podľa § 53a OZ, ktorú predstavujú právoplatné rozsudky vo vzťahu k žalobcom formulovaným ustanoveniam o zmluvnej pokute v dodatkoch k zmluve o pripojení, ktoré sú postihnuté absolútnou neplatnosťou ako neprijateľné zmluvné podmienky.

Podľa čl. 6 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „nepriemeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1.1.2008 bola nepriemeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných

6C/464/2013

-7-

strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil nepriemerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa

používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1

ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu

nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny

stav, navyiac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom.

V tomto prípade zmluvná pokuta bola dojednaná ako sankcia za porušenie zmluvných povinností ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaná po dobu 12 mesiacov bude mať aktivovaný na SIM karte účastnícky program, u ktorého je výška mesačného poplatku stanovená prinajmenšom na sumu 6,55 eura. Je zrejmé, že žalobca ponúka spotrebiteľom svoje služby prostredníctvom štandardných formulárových zmlúv, ktoré sú vopred pripravené, a ktorých obsah a zmluvné podmienky nemôžu spotrebiteľia žiadnym spôsobom ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca viazanosti. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných

6C/464/2013

-8-

zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Je nepochybné, že čo sa týka zmluvnej pokuty 70 eur, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda o podmienku neplatnú. Otázka neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty spoločnosti Orange už bola viackrát judikovaná. Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané. Žalobca má zákonom zakázané predmetnú podmienku o zmluvnej pokute používať. Navyiac, táto zmluvná podmienka je neplatná aj podľa klasickej civilistiky pre jej neurčitosť.

Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Žalobca svoj nárok na zaplatenie sumy 301 eur uplatňuje vo výške škody, ktorá mu podľa neho preukázateľne vznikla. Citované zákonné ustanovenie upravuje všeobecnú zodpovednosť za škodu, ktorá má subjektívny charakter a jej predpokladom je okrem existencie protiprávneho úkonu, vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a škodou tiež aj zavinenie, ktoré sa predpokladá. Škodca sa však môže vyviniť, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho objektívne požadovať. Nárok na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je teda opodstatnený iba vtedy, ak sa preukáže, že škodca konal v rozpore s uloženou právnou povinnosťou a v dôsledku takéhoto porušenia vznikla škoda, ktorú zavinil. Súd zameral dokazovanie na preukázanie jednotlivých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu a dospel k záveru, že ak by aj súd posudzoval nárok žalobcu z titulu náhrady škody, existencia týchto predpokladov jednoznačne nebola preukázaná. Súd má za to, že samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť zo strany žalovaného ako prvý predpoklad zodpovednosti za škodu. Poskytnutie zľavneného mobilného zariadenia predstavuje akurát súčasť obchodnej stratégie a politiky žalobcu. Žalobca sa sám dopustil protiprávneho konania tým, že konal v rozpore s § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. tretia veta, podľa ktorej predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby (ďalej len viazanie predaja) na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Podľa § 4 ods. 3 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z. za viazanie predaja sa nepovažuje, ak predávajúci predáva tieto výrobky aj samostatne. Podľa názoru súdu však žalobca iba vytvára zdanie, že predáva mobilné telefóny samostatne, aby obišiel zákaz viazaného predaja a poskytovania služieb, čo predstavuje svojou podstatou nekalú obchodnú praktiku. Súd je toho názoru, že náhrada škody

nemôže znamenať rozdiel medzi predajnou cenou telefónu a skutočnou cenou. V čom spočíva v zmysle zákonných ustanovení náhrada škody, mal žalobca jasne uviesť, vymedziť. Tvrdenie žalobcu, že škodu predstavuje poskytnutá zľava na mobilný telefón, nemôže obstať ani z hľadiska skúmania príčinnej súvislosti ako predpokladu zodpovednosti za škodu, nakoľko zľavu poskytol žalobca

6C/464/2013

-9-

dobrovoľne ešte pred konaním žalovaného. K poskytnutiu zľavneného mobilného telefónu (škode) by tak došlo ešte pred protiprávnym konaním žalovanej, a preto nemožno tvrdiť, že nebyť takéhoto konania žalovanej, nedošlo by ani ku škode u žalobcu.

Súd mal však za preukázané, že v predmetnej veci si žalobca evidentne uplatnil nárok zo zmluvnej pokuty obsiahnutý v dodatkoch k zmluvám. Žalobca svoj nárok síce požaduje titulom náhrady škody, avšak v tomto prípade súd má za to, že ide o žalobu žalobcu o plnenie zo zmluvy (§ 80 písm. b/ O.s.p.). Právo na náhradu škody je právom z porušenia práva a predpoklady zodpovednostného vzťahu sú iné ako v prípade plnenia zo zmluvy. Žalobca sa sám v rámci svojej obchodnej politiky rozhodol, že mobilné telefóny odpredá žalovanej za kúpnu cenu 1 euro zaplatenú na základe kúpnych zmlúv. Skutočnosť, že žalovaná používala výhody paušálneho vzťahu je rovnako bezvýznamná. Žalobca sumu 301 eur požaduje ako náhradu škody, pričom v skutočnosti naďalej požaduje zmluvnú pokutu, len ju modifikuje na výšku rozdielu medzi trhovou a akciovou cenou telefónu. Škoda na strane žalobcu nemôže predstavovať rozdiel medzi akciovou a trhovou cenou mobilného telefónu. V takomto prípade by išlo opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda len o modifikovanú zmluvnú pokutu, lebo by nijakým spôsobom nebolo zohľadnené, v akom rozsahu spotrebiteľ svoje záväzky porušil a škoda by predstavovala stále tú istú sumu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aká skutočná škoda mu vznikla. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p.. Žalobca mal vo veci úspech vo výške 669,65 eura a žalovaný vo výške 371 eur, teda miera úspechu žalobcu činí 29 % ($669,65 - 371 = 298,65$; $298,65 : 1040,65 = 0,286 \times 100 = 29\%$). Trovy žalobcu pozostávajú z 2 úkonov právnej pomoci po 61,41 eura + 20 % DPH v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v zmysle § 10 ods. 2 a to: prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ AT), podanie návrhu (§ 13a ods. 1 písm. c/ AT), 2x režijný paušál 7,81 eura, spolu 138,44 eura + 27,69 eura ako 20 % DPH, spolu trovy právneho zastúpenia 166,13 eura. Celkom trovy žalobcu spolu so súdnym poplatkom vo výške 62 eur predstavujú sumu 228,13 eura. Vzhľadom na 29 % mieru úspechu žalobcu tieto trovy predstavujú sumu 63,87 eura. Súd zaviazal žalovanú na zaplatenie trov konania žalobcovi vo výške 63,87 eura.

O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovaného súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní ohľadne žaloby týkajúcej sa zmluvnej pokuty mal plný úspech vedľajší účastník. Do konania vedľajší účastník vstúpil na strane žalovaného len čo sa týka zmluvnej pokuty a náhrady škody vo výške 371 eur. Trovy vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia z hodnoty 371 eur, čo predstavuje podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. (ďalej len AT) za jeden úkon právnej služby odmenu 28,21 eura a 8,04 eura paušál pri vykonaných úkonoch: prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ AT) 28,21 eura, vyjadrenie zo dňa 17.2.2014 (§ 13a ods. 1 písm. c/ AT) 28,21 eura, účasť na pojednávaní dňa 8.4.2014 (§ 13a ods. 1 písm. d/ AT) 28,21 eura, režijný paušál 3 x 8,04 eura, odmena spolu 108,75 eura + 20 % DPH 21,75 eura, spolu 130,50 eura. Celkom boli priznané trovy konania v sume 130,50 eura.

6C/464/2013

Povinnosť žalobcu prisúdené trovy konania zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vyplýva z ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.